

510

UCHWAŁA SENATU RZECZYSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 4 listopada 1994 r.

w sprawie polityki ekologicznej państwa.

Degradacja środowiska naturalnego, niszczenie warstwy ozonowej, zatrucie powietrza, wody, gleby, bez troski niszczenie lasów, odpady nuklearne i niebezpieczeństwo skutków efektu cieplarnianego — to zagrożenia, które mogą doprowadzić do samozagłady życia na Ziemi.

Dostrzegając również w naszym kraju pogarszający się stan środowiska i potrzebę szybkich zmian, podjęto po 1989 r. działania, które m. in. zaowocowały uchwaleniem „Polityki ekologicznej państwa” i wyznaczeniem określonych priorytetów. Wiele ważnych problemów nie zostało jeszcze rozwiązanych. Silniej ujawniły się ścisłe współzależności zachodzące między zmieniającą się i reformowaną gospodarką a środowiskiem, zrodziły się nowe, dotychczas nieznanne problemy.

Polska, niewielki w skali świata kraj, stać się może równoprawnym członkiem społeczności międzynarodowej, ale musi wnieść wkład w zachowanie zasobów natury, z myślą nie tylko o prawie do godnego życia w nieskażonym środowisku dla swoich obywateli, ale także z myślą o przyszłości ludzkości.

Konferencja ONZ „Rozwój a środowisko”, zwana też Szczytem Ziemi, która odbyła się w 1992 r. w Rio de Janeiro, poza deklaracją ogólną wypracowała pod adresem społeczeństw i rządów szereg rekomendacji, znanych jako AGENDA 21, łączących rozwój gospodarczy i społeczny z ochroną zdrowia, zasobów przyrody, środowiska i natury nieożywionej, określiła także zasady zrównoważonego rozwoju cywilizacyjnego — ekorozwoju.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej uznaje, że w chwili obecnej:

— ekorozwój jest jedyną drogą do zagwarantowania potrzeb i aspiracji społeczeństwa i państwa, stanowi rów-

nież klucz do integracji europejskiej, członkostwa w organizacjach międzynarodowych i osiągnięcia poziomu kraju rzeczywiście rozwiniętego,

— ekorozwój musi być realizowany przez wszystkie sektory przy pełnym, świadomym i aktywnym udziale całego społeczeństwa, ponad interesami poszczególnych podmiotów, w imię dobra przyszłych pokoleń.

Senat Rzeczypospolitej Polskiej, biorąc pod uwagę powyższe założenia, nadaje rangę priorytetów następującym zadaniom i zamierzeniom:

1. Dokonanie niezbędnych zapisów w nowo uchwalanej konstytucji, uznających zasady zrównoważonego rozwoju za niepodważalne i uniwersalne wartości.

2. Powołanie pod przewodnictwem wicepremiera międzyresortowej Komisji Ekorozwoju zapewniającej współpracę i koordynację programów rozwojowych oraz planów realizacyjnych w przedziałach krótko-, średnio- i długoterminowych po to, aby „Polityka ekologiczna państwa” znalazła odzwierciedlenie w polityce i w działalności gospodarczej.

Senat deklaruje poparcie i chęć uczestnictwa w pracach tej Komisji.

3. Nadanie priorytetu ekorozwoju dla procesów integracyjnych z OECD i z Unią Europejską, a także dla wykorzystywania pomocy międzynarodowej wielostronnej (m. in. w programie PHARE) i dwustronnej (transfer czystych technologii, współfinansowanie czystych technologicznie inwestycji) przy jednoczesnym przeciwdziałaniu importowi przestarzałych technologicznie urządzeń i dóbr szkodliwych dla środowiska i stwarzających zagrożenie dla zdrowia oraz fauny i flory.

4. Usprawnienie systemu kar i opłat w kierunku ich lepszej egzekwowalności oraz przyspieszenie reformy prawa

ekologicznego w zakresie dostosowania aktów prawnych do wymagań Unii Europejskiej, zawartych przez Polskę konwencji i umów międzynarodowych, a także sfinalizowanie prac nad projektami ustaw, w szczególności:

- prawa wodnego,
- ustawy o gospodarowaniu odpadami,
- ustawy o nadzwyczajnych zagrożeniach,
- nowelizacji ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska,
- ustawy o łowiectwie.

5. Przemiany w przemyśle energetycznym mające na celu optymalne wykorzystanie istniejących źródeł energii, promocję alternatywnych sposobów jej wytwarzania, energooszczędnych technologii i paliw ekologicznych.

6. Wykorzystanie procesów prywatyzacji i restrukturyzacji przemysłu w kierunku promocji i rozwoju zastosowań tzw. czystych technologii na każdym etapie cyklu produkcyjnego, niezależnie od jego rodzaju i pochodzenia, jako alternatywy dla tradycyjnego, kosztownego i w efekcie mało skutecznego sposobu oczyszczania (utylicacji) na końcu cyklu.

7. Racjonalne planowanie przestrzenne na szczeblu centralnym i regionalnym, właściwa polityka lokalizacyjna oraz podniesiona do rangi podstawowego kryterium polityka wykorzystywania ocen oddziaływania na środowisko i przeciwdziałania jego zagrożeniom, w tym nadzwyczajnym.

8. Lepsze wykorzystanie środków masowego przekazu w szerzeniu edukacji ekologicznej, pełny udział ruchów społecznych i pozarządowych organizacji ekologicznych w kreowaniu zasad ekorozwoju i wdrażaniu ich do codzien-

nej praktyki, zapewnienie obywatelom dostępu do informacji na temat stanu środowiska.

9. Koordynacja finansowania inwestycji ekologicznych i preferowanie programów regionalnych, dających najlepsze efekty ekologiczne.

10. Konsekwentne dążenie do poprawy stanu środowiska na terenach zagrożonych klęską ekologiczną i wielkich aglomeracji miejskich.

11. Harmonizacja polityki transportowej z polityką ekologiczną, w szczególności poprzez wdrażanie programów rozwoju transportu kolejowego i miejskiej komunikacji zbiorowej.

Stwierdzając, mimo oczywistych postępów, niewystarczające w stosunku do rzeczywistych potrzeb zaawansowanie realizacji zadań nakreślonych w „Polityce ekologicznej państwa”, szczególnie w odniesieniu do edukacji ekologicznej, restrukturyzacji zużycia energii i paliw, kosztów działań proekologicznych i pozyskiwania środków na ich pokrycie, Senat Rzeczypospolitej Polskiej potwierdza ciągłą aktualność zadań, zagadnień i celów określonych w tym dokumencie.

Senat uważa za celowe przedstawienie przez Ministra Ochrony Środowiska, Zasobów Naturalnych i Leśnictwa sprawozdania z realizacji wniosków uchwały Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z 24 maja 1991 r. w sprawie ochrony środowiska.

Senat oczekuje, że zweryfikowana i zaktualizowana pod kątem wdrażania zasady ekorozwoju „Polityka ekologiczna państwa” stanowić będzie integralną część „Strategii dla Polski”, podstawę dla działalności Rady Ministrów w realizacji polityki wewnętrznej i zagranicznej.

Marszałek Senatu: w z. *S. Jurczak*